

71. KINH BA MINH VACCHAGOTTA (*Tevijjavacchagotta Sutta*)¹

185. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn ở Vesāli (Tỳ-xá-ly), Đại Lâm, tại Kūṭāgārasālā (Trùng Các giảng đường). Lúc bấy giờ, du sĩ ngoại đạo Vacchagotta² ở tại Ekaṇḍarīka,³ vườn các du sĩ ngoại đạo. Thế Tôn vào buổi sáng đắp y, cầm y bát, đi vào Vesāli để khát thực. Rồi Thế Tôn suy nghĩ như sau: “Nay còn quá sớm để đi vào Vesāli khát thực, Ta hãy đi đến Ekaṇḍarīka, vườn các du sĩ ngoại đạo, đi đến du sĩ ngoại đạo Vacchagotta.” Rồi Thế Tôn đi đến Ekaṇḍarīka, vườn các du sĩ ngoại đạo, đi đến du sĩ ngoại đạo Vacchagotta. Du sĩ ngoại đạo Vacchagotta thấy Thế Tôn từ đằng xa đi đến, khi thấy vậy, liền nói với Thế Tôn:

– Bạch Thế Tôn, Thế Tôn hãy đến. Bạch Thế Tôn, thiện lai, bạch Thế Tôn! Bạch Thế Tôn, đã từ lâu, Thế Tôn mới có dịp này, tức là đến tại đây. Bạch Thế Tôn, mời Thế Tôn ngồi; đây là chỗ đã soạn sẵn.

Thế Tôn ngồi trên ghế đã soạn sẵn. Du sĩ ngoại đạo Vacchagotta lấy một ghế thấp khác và ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, du sĩ Vacchagotta bạch Thế Tôn:

– Bạch Thế Tôn, con nghe như sau: “Sa-môn Gotama là bậc Nhứt Thiết Trí, là bậc Nhứt Thiết Kiến. Ngài tự cho là có tri kiến hoàn toàn: ‘Khi Ta đi, khi Ta đứng, khi Ta ngủ và khi Ta thức, tri kiến luôn luôn tồn tại, liên tục.’” Bạch Thế Tôn, những ai nói như sau: “Sa-môn Gotama là bậc Nhứt Thiết Trí, là bậc Nhứt Thiết Kiến. Ngài tự cho là có tri kiến hoàn toàn: ‘Khi Ta đi, khi Ta đứng, khi Ta ngủ và khi Ta thức, tri kiến luôn luôn tồn tại, liên tục.’” Bạch Thế Tôn, những vị ấy nói về Thế Tôn có đúng với điều đã được nói; những vị ấy không vu khống Thế Tôn với điều không thực, đã giải thích về Thế Tôn đúng pháp và tùy pháp; và không một đồng pháp hành nào nói lời đúng pháp có thể lấy cớ để quả trách?

– Nay Vaccha, những ai nói như sau: “Sa-môn Gotama là bậc Nhứt Thiết Trí, là bậc Nhứt Thiết Kiến. Ngài tự cho là có tri kiến hoàn toàn: ‘Khi Ta đi, khi Ta đứng, khi Ta ngủ và khi Ta thức, tri kiến luôn luôn tồn tại, liên tục.’” Họ

¹ Xem *M. I.* 91; *Kvu.* 267.

² Xem *S. III.* 257; *IV.* 391; *A. I.* 160; *Thag.* 112.

³ *MA.* III. 195; *DA.* II. 416 cho rằng *ṇḍarīka* là một cây xoài trắng. Chỉ có một cây (*eka*) mọc trong khu vườn của các du sĩ này. Khu vườn này không phải *Ekaṇḍarīka uyyāna* trong *M. I.* 252.

nói về Ta không đúng với điều đã được nói, họ đã vu khống Ta với điều không thực, hư ngụy.

186. – Phải giải thích như thế nào, bạch Thế Tôn, chúng con mới nói về Thế Tôn đúng với điều đã được nói; chúng con không vu khống Thế Tôn với điều không thực; chúng con mới giải thích về Thế Tôn đúng pháp và tùy pháp; và không một đồng pháp hành nào nói lời đúng pháp có thể lấy cớ để quả trách?

– Ông phải giải thích: “Sa-môn Gotama là bậc có Ba minh (*Tevijja*)”, thì này Vaccha, ông mới là người nói về Ta đúng với điều đã được nói; mới không vu khống Ta với điều không thực; mới giải thích về Ta đúng pháp và tùy pháp; và mới không có một đồng pháp hành nào nói lời đúng pháp có thể lấy cớ để quả trách. Này Vaccha, khi nào Ta muốn, Ta sẽ nhớ đến nhiều đời sống quá khứ như một đời, hai đời, ba đời, bốn đời, năm đời, mười đời, hai mươi đời, ba mươi đời, bốn mươi đời, năm mươi đời, một trăm đời, hai trăm đời, một ngàn đời, một trăm ngàn đời, nhiều hoại kiếp, nhiều thành kiếp, nhiều hoại và thành kiếp. Ta nhớ rằng: “Tại chỗ kia Ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thế này, ăn uống như thế này, thọ khổ lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ kia, Ta được sanh ra tại chỗ nọ, tại chỗ ấy, Ta có tên như thế này, dòng họ như thế này, giai cấp như thế này, ăn uống như thế này, thọ khổ lạc như thế này, tuổi thọ đến mức như thế này. Sau khi chết tại chỗ nọ, Ta được sanh ra ở đây.” Như vậy, Ta sẽ nhớ đến nhiều đời sống quá khứ, cùng với các nét đại cương và các chi tiết.

Này Vaccha, nếu Ta muốn, với Thiên nhãn thuần tịnh siêu nhân, Ta thấy sự sống chết của chúng sanh, người hạ liệt, kẻ cao sang; người đẹp đẽ, kẻ thô xấu; người may mắn, kẻ bất hạnh đều do hạnh nghiệp của họ.

Này Vaccha, với sự đoạn diệt các lậu hoặc, Ta ngay trong hiện tại, tự mình với thượng trí chứng ngộ, chứng đạt và an trú Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát. Và với sự giải thích: “Sa-môn Gotama là bậc có Ba minh”, này Vaccha, người ấy mới là người nói về Ta đúng với điều đã được nói; mới không vu khống Ta với điều không thực; mới giải thích về Ta đúng pháp và tùy pháp; và mới không có một vị đồng hành pháp nào nói lời đúng pháp có thể lấy cớ để quả trách.

Khi được nghe nói vậy, du sĩ Vacchagotta bạch Thế Tôn:

– Tôn giả Gotama, có thể có người tại gia nào không đoạn trừ kiết sử tại gia⁴ mà khi thân hoại mạng chung lại có thể đoạn tận khổ đau?

– Này Vaccha, không có người tại gia nào không đoạn trừ kiết sử tại gia mà khi thân hoại mạng chung lại có thể đoạn tận khổ đau.

– Tôn giả Gotama, có thể có người tại gia nào không đoạn trừ kiết sử tại gia mà khi thân hoại mạng chung lại có thể sanh thiên?

⁴ Có lẽ nói đến vợ, con và người hầu hạ. *Chú giải* nói đến tất cả các vật phụ tùng, cần thiết, v.v...

– Không phải chỉ một trăm, này Vaccha, không phải hai trăm, không phải ba trăm, không phải bốn trăm, không phải năm trăm, nhưng nhiều hơn như vậy, là những người tại gia không đoạn trừ kiết sử tại gia mà khi thân hoại mạng chung lại có thể sanh thiên.

– Tôn giả Gotama, có hạng tà mạng ngoại đạo nào, sau khi thân hoại mạng chung có thể diệt tận khổ đau?

– Này Vaccha, không có một tà mạng ngoại đạo nào, sau khi thân hoại mạng chung có thể diệt tận khổ đau.

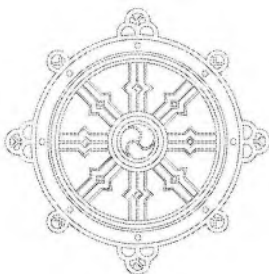
– Tôn giả Gotama, có hạng tà mạng ngoại đạo nào, sau khi thân hoại mạng chung có thể sanh thiên?

– Này Vaccha, dầu cho Ta có nhớ đến chín mươi một kiếp, Ta không biết một tà mạng ngoại đạo nào đã sanh thiên, trừ một vị, và vị này thuyết về nghiệp, thuyết về tác dụng của nghiệp.

– Sự việc là như vậy, Tôn giả Gotama, thời ngoại đạo giới này (*titthāyatana*)⁵ là trống không cho đến vấn đề sanh thiên.

– Sự việc là như vậy, này Vaccha, thời ngoại đạo giới này là trống không cho đến vấn đề sanh thiên.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, du sĩ ngoại đạo Vacchagotta hoan hỷ tín thọ lời của Thế Tôn dạy.

⁵ Xem A. I. 173; Vin. I. 60, 69; II. 279; IV. 217.

